

Bijlage bij raadsvoorstel 2^e ontwerp omgevingsvisie- Z.676726

Beschrijvingen behorende bij de kaart Deelgebieden

Gebruik interactieve kaart

In de omgevingsvisie inclusief de interactieve kaart staat de koers voor de toekomst van De Fryske Marren. De concrete uitwerking van deze koers komt nog onder andere in de programma's, in het omgevingsplan en bij de omgevingstafels. De begrenzing van de deelgebieden in de interactieve kaart zijn indicatief. De huidige kenmerken en kwaliteiten van de deelgebieden en met name de lange termijn doelen en de opgaven zijn een leidraad voor de afwegingen bij komende ontwikkelingen.

Gebiedsindeling	Huidige_kenmerken en kwaliteiten	Langetermijndoelen	Opgaven
Bedrijventerrein havengericht	<ul style="list-style-type: none"> – Ruim opgezet bedrijventerrein aan het water. – Op scheepsbouw, overslag en onderhoud gerichte bedrijvigheid, mogelijk met geluidsbelasten en belasting van vervuilende stoffen op de omgeving. Recreatieve aanlegplaatsen. – Openbare oevers aan de havens. 	<ul style="list-style-type: none"> – Vitaal en duurzaam havengebied met focus op kwaliteit openbare ruimte, bereikbaarheid, samenwerking toeristisch-recreatieve sector. 	<ul style="list-style-type: none"> – Duurzame ontwikkeling bedrijventerrein. Innovatie en kennis, samenwerking onderwijs en bedrijfsleven. – Biodiversiteit openbaar groen en oevers. Opladen en opwekken energie. – Goede mobiliteit, bereikbaarheid en duurzame parkeervoorzieningen ontwikkelen. – Optimaliseren gebruik parkeerterrein verduurzaming gebouwen. – Plaatselijke opslag energie. – Uitgifte, herstructurering, tegengaan leegstand, beleid ontwikkelen voor bedrijfsmatig wonen en kantoren. – Behouden en versterken recreatief en toeristische waarden. – Stimuleren toeristisch maatschappelijke activiteiten.
Bedrijventerrein regulier	<ul style="list-style-type: none"> – Ruim opgezet bedrijventerrein met functioneel ingericht bedrijventerrein. – Parkeerterrein op eigen terrein. – Aan te houden afstand tot woongebieden in verband met mogelijke overlast. 	<ul style="list-style-type: none"> – Vitaal en duurzaam bedrijventerrein met focus op innovatie, bereikbaarheid en energie 	<ul style="list-style-type: none"> – Duurzame ontwikkeling bedrijventerrein. – Biodiversiteit openbaar groen en oevers. – Opladen en opwekken energie – Goede mobiliteit, bereikbaarheid en duurzame parkeervoorzieningen ontwikkelen. – Optimaliseren gebruik parkeerterrein verduurzaming gebouwen. – Plaatselijke opslag energie. – Uitgifte, herstructurering, tegengaan leegstand, beleid ontwikkelen voor bedrijfsmatig wonen en kantoren.

Bedrijventerrein representatief	<ul style="list-style-type: none"> – Ruim opgezet bedrijventerrein met functioneel ingericht bedrijventerrein. – Parkeerterrein op eigen terrein. – Zichtlocaties aan de snelweg of doorgaande wegen. – Aan te houden afstand tot woongebieden in verband met mogelijke overlast. 	<ul style="list-style-type: none"> – Vitaal, representatief en duurzaam bedrijventerrein met focus op innovatie, bereikbaarheid en energie. 	<ul style="list-style-type: none"> – Duurzame ontwikkeling bedrijventerrein. – Innovatie en kennis, samenwerking onderwijs en bedrijfsleven. – Biodiversiteit openbaar groen en oevers. – Opladen en opwekken energie. – Goede mobiliteit, bereikbaarheid en duurzame parkeervoorzieningen ontwikkelen. – Optimaliseren gebruik parkeerterrein verduurzaming gebouwen. – Plaatselijke opslag energie. – Uitgifte, herstructurering, tegengaan leegstand, beleid ontwikkelen voor bedrijfsmatig wonen en kantoren.
Bos en landgoederen zone	<ul style="list-style-type: none"> – Concentratie van bos- en parkgebieden op de stuwwal van Gaasterland en Joure – In de ijstijd afgezette zandvlakten en stuwingen met plaatselijk keileemwelingen. – Licht glooiende en soms sterk reliëfrijke gebieden. – Landgoederen – Uitgebreide (heide)bebossingen door grootgrondbezitters. Rijsterbos: Door Amsterdamse regent in de 17de eeuw aangelegd landgoed. De barokke stijl, waarin het bos werd aangeplant, is nog herkenbaar in het padenpatroon van rechte wegen, die door diagonale worden doorkruist. – De Vegelingbossen: noordelijk van St. Nicolaasga, aangeplant halverwege de 18de eeuw door jonker Johan Vegelin van Claerbergen en in de 19de eeuw werden in Gaasterland onder meer Elfbergen en Jolderenbosch aangelegd. – Landgoed Wilhelminaoord, begin 20e eeuw bij St. Nicolaasga. 	<ul style="list-style-type: none"> – Behoud uniek recreatieve bos en natuurgebieden met versterking recreatieve en landschappelijke waarden. 	<ul style="list-style-type: none"> – Behoud en ontwikkeling van natuurwaarden. – Ontwikkeling klimaatbestendige bosgebieden. – Zonering recreatief medegebruik bosgebieden. Versterking recreatieve routes. – Aanvullen en behouden laanstructuren en zichtlijnen. – Ensemble waarde gebouwen en cultuurhistorische waarden landgoederen en bossen behouden. – Tegengaan verdroging van zandgebieden door het lokaal langer vasthouden van water bij piekbuien. – Behoud natuurwaarden grenzend aan recreatiebedrijven.
Funcieveranderingsgebieden	<ul style="list-style-type: none"> – Gebieden aan de rand langs uitvalswegen of vaarroutes tussen bedrijventerreinen, woongebieden en woonkernen. – Verouderde bebouwing en terreinen – Goed zichtbare gebieden door de situering. – Mogelijk milieu verstorende omstandigheden door voormalig gebruik of door nabijgelegen infrastructuur of bedrijventerrein. – Historische waarde van oude bedrijfsgebouwen en havens 	<ul style="list-style-type: none"> – Representatieve gebieden creëren aan de rand van de dorpen, waar ruimte ontstaat voor funcieverandering door herstructurering en verduurzaming bedrijven 	<ul style="list-style-type: none"> – Tegengaan van geluidsoverlast door de omgeving door brongebonden maatregelen en afspraken in de omgeving. – Saneren vervuilde locaties – Ontwikkeling met een maatwerkbenadering en belangenafstemming.

<p>Groen stedelijke structuur</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Openbaar groen met natuurwaarden en ruimtelijke kwaliteit binnen of direct grenzend aan het bebouwd gebied. 	<ul style="list-style-type: none"> – Waardevolle groen waar ruimte is voor oude bomen, biodiversiteit, cultuurhistorie en recreatie. 	<ul style="list-style-type: none"> – Samenhang tussen verschillende groengebieden behouden. – Behoud groenstructuur voor natuur. – Ruimte voor het tegengaan van hittestress, schaduw van bomen en plekken aan het water. – Ruimte voor het plaatselijk opvangen van regenwater bij piekbuien.
<p>Havenkern Vlecke Lemmer</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Havenplaats met historische kern, liggend aan het IJsselmeer. – Monumenten, waardevolle panden, pleinen, grachten en voormalige grachten. – Historisch sluiscomplex. Werelderfgoed Woudagemaal. – Strandzone met recreatievoorzieningen. – Voormalige schans. – Enkele complexmatige, hogere woongebouwen. – Winkelgebied en horecagebied. – Maatschappelijke voorzieningen en sportvoorzieningen. – Twee sportveldencomplexen. – Verschillende bedrijventerreinen gericht op de A6 en de N359. – Verschillende watergerichte industriegebieden. – Watersportkern. – Grote, watergerichte verblijfsrecreatie. Levendige kern met veel evenementen. 	<ul style="list-style-type: none"> – Aantrekkelijke en veilige woon- en werkomgeving, met hoogwaardige kernvoorzieningen en focus op watersport en oeverrecreatie. – Versterken van het karakter van de historische havenplaats, in verbinding met het IJsselmeer. 	<ul style="list-style-type: none"> – Verduurzaming van erfgoed. – Voorzieningen afstemmen op de veranderende samenstelling van de samenleving. En op de digitalisering van de samenleving. – Autoluw maken van centra - parkeren meer aan de randen. – Hoogwaardig onderwijs, een leven lang leren en op de fiets of lopend naar school. – Behouden en versterken van recreatieve en toeristische waarden. – Tegengaan van leegstand, door functieverandering van detailhandel en kantoorruimte naar wonen. – Beperken van overlast door ruimtegebruik en evenementen af te stemmen. – Stimuleren van toeristisch maatschappelijke activiteiten. – Behoud en versterking van cultuurhistorische waarden. – Goede vaarroutes. – Goede aanlegplaatsen, veilige kades en schone havens, particuliere en gemeentelijke voorzieningen. – Recreatief aantrekkelijk en veilig. – Ruimte en faciliteiten voor evenementen. – Goede mobiliteit, bereikbaarheid en duurzame parkeervoorzieningen ontwikkelen.
<p>IJsselmeerkustlijngebied buitendijks</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Gebieden aan de westzijde van de dijk rondom het IJsselmeer – Bedijkt gebied bestaande uit net boven de waterspiegel uitkomende gronden die vaak begroeid zijn met rietachtige moerasvegetatie of met grasachtige vegetatie – Lage kaden, aanwezigheid IJsselmeerdijk, monumentale gemalen, verblijfsrecreatiegebieden en havens met bakens. 	<ul style="list-style-type: none"> – Behouden en ontwikkelen van oeverzones met waardevolle natuur en rust in samenhang met onderschikte vormen van oeverrecreatie 	<ul style="list-style-type: none"> – Afstemmen huidige natuurwaarden en recreatiewaarden op IJsselmeerpeil.

IJsselmeerkustlijngebied strand	<ul style="list-style-type: none"> – Zandstrand met een geleidelijk oever – Weinig tot geen beplanting – Grenst aan natuurgebied – Grenst aan dijklichaam 	<ul style="list-style-type: none"> – Veilige strandgebieden en actieve oeverrecreatie, uitwaai gebied 	<ul style="list-style-type: none"> – Afstemmen gebruik verschillende doelgroepen in tijd en ruimte – Waterkwaliteit – Hygiëne openbare ruimte en toiletvoorzieningen verbeteren – Erosie door wind en water, vasthouden zand – Beperking beplanting
Industrieterrein havengericht	<ul style="list-style-type: none"> – Ruim opgezet bedrijventerrein aan het water – Op scheepsbouw, overslag en onderhoud gerichte bedrijvigheid, mogelijk met geluidsbelasting en belasting van vervuilende stoffen op de omgeving. 	<ul style="list-style-type: none"> – Vitaal en duurzaam havengebied met focus op innovatie, milieukwaliteit, bereikbaarheid en energie. 	<ul style="list-style-type: none"> – Duurzame ontwikkeling havengebied. Veilige kades. – Opladen en opwekken energie. – Optimaliseren gebruik parkeerterrein verduurzaming gebouwen. – Plaatselijke opslag energie. – Uitgifte, herstructurering, tegengaan leegstand, beleid ontwikkelen voor bedrijfsmatig wonen en kantoren.
Industrieterrein regulier	<ul style="list-style-type: none"> – Ruim opgezet bedrijventerrein met industriële functies, met een mogelijk grotere milieubelasting; geluid-, stof- en geuroverlast op de omgeving. – Grote afstand tot woongebieden in verband met mogelijke overlast. – Verkeer aantrekkende functies en mogelijk verkeersoverlast. 	<ul style="list-style-type: none"> – Vitaal en duurzaam industrieterrein met focus op innovatie, milieukwaliteit, bereikbaarheid en energie. 	<ul style="list-style-type: none"> – Duurzame ontwikkeling bedrijventerrein. – Biodiversiteit openbaar groen en oevers. – Opladen en opwekken energie. – Optimaliseren gebruik parkeerterrein en mobiliteit. – Verduurzaming gebouwen en installaties. – Warmtetransitie. – Plaatselijke opslag energie. – Uitgifte, herstructurering, tegengaan leegstand, beleid ontwikkelen voor bedrijfsmatig wonen en kantoren.
Infrastructuur dijken	<ul style="list-style-type: none"> – Continue dijklichaam tussen land en IJsselmeer – Verhoogd dijkelement met verschillende profileringen. – Reserveringszones aansluitend op het dijktracé. 	<ul style="list-style-type: none"> – Belangrijke waterhuishoudkundige scheiding en recreatieve en cultuurhistorisch waardevolle structuur behouden en versterken. 	<ul style="list-style-type: none"> – Primaire functie voor de waterveiligheid centraal stellen. – Cultuurhistorische waarde als continue element behouden en verder ontwikkelen ten behoeve van recreatie. – Waterkundige functie behouden en ruimte reserveren voor benodigde aanpassingen in de toekomst.
Infrastructuur regionale verbindingen	<ul style="list-style-type: none"> – Functioneel ingerichte weg ten behoeve van de doorstroming van gemotoriseerd verkeer, voor de regio. – Vrij liggende fietspaden langs drukkere doorgaande route. – Gemengd verkeer op de landwegen – Historische verbindingen met inrichting die gekoppeld is aan naastgelegen watergangen en dijken. – Belangrijke verbindingen voor agrarische verkeer. 	<ul style="list-style-type: none"> – Duurzaam vervoer voor gemengd verkeer op regionaal niveau. – Kwaliteitsbehoud landwegen bij verdroging en hittestress. 	<ul style="list-style-type: none"> – Cultuurhistorische waarde als continue element behouden en verder ontwikkelen ten behoeve van recreatie. – Verkeersveiligheid realiseren door een mooie en passende inrichting die past bij de sfeer van het omliggende gebied. – Terughoudend zijn met betrekking tot verkeersmaatregelen zoals verkeerslichten, verkeersborden.

Infrastructuur snelwegen	<ul style="list-style-type: none"> – Functioneel ingerichte weg ten behoeve van de doorstroming van gemotoriseerd verkeer op nationaal en internationaal niveau. 	<ul style="list-style-type: none"> – Duurzaam vervoer voor gemotoriseerd verkeer op nationaal niveau. 	<ul style="list-style-type: none"> – Rijks belang. – Goede geluidsniveaus – Veilig vervoer gevaarlijke stoffen – Veilige inrichting, beperking afleiding
Lintbebouwing vaardorpen	<ul style="list-style-type: none"> – Open lintbebouwing van erven met individuele panden, oude boerderijpanden en in beperkte mate bedrijfspanden en opslag. – Historische waarde door de aanwezigheid van oude kades, dijken en wegen, situering grenzend aan een watergang, gebogen wegen, oude panden en oude laanbeplanting. – Doorzichten van het lint naar het landschap – De afwisseling van verschillende typen, ligging en vormen van gebouwen en erven aan het lint. – De verwevenheid kern met het water. – De speelse opzet. – De afwisseling in aard en schaal. – De historische kern/karakteristieke bebouwing. 	<ul style="list-style-type: none"> – Wonen en werken aan een veilige doorgaande route met cultuurhistorische en landschappelijke waarden. 	<ul style="list-style-type: none"> – Behoud van karakteristieke bouwvolumes en open ruimtes. – Toestaan nieuwe functies in of bij bestaande boerderijen. – Inrichting openbare ruimte afstemmen op historisch karakter wegprofiel en verkeersveiligheid kwetsbare groepen. – Uniforme vormgeving komgrenzen – Aandacht voor de vormgeving van de randen van het erf of van de woonkavel. – Veilige aansluiting van het erf op de weg. – Kwaliteitsverbetering bij functieverandering door sloop van oude bedrijfsbebouwing.
Lintbebouwing wegdorpen	<ul style="list-style-type: none"> – Open lintbebouwing van erven met individuele panden en oude boerderijpanden. Bedrijfspanden en opslag in beperkte mate. – Historische waarde door de aanwezigheid van gebogen wegen, oude panden en oude laanbeplanting. – De afwisseling en kleinschaligheid van het dorp. – De beleving van de essen, het veld en de omliggende bossen, door de verbindingen en doorzichten. – De beleving van de hoogteverschillen. 	<ul style="list-style-type: none"> – Wonen en werken aan een veilige doorgaande route, met cultuurhistorische en landschappelijke waarden. 	<ul style="list-style-type: none"> – Inrichting van de openbare ruimte afstemmen op het historische karakter van de weg en de verkeersveiligheid van kwetsbare groepen verbeteren – Uniforme vormgeving van de komgrenzen. – Aandacht voor de vormgeving van de randen van het erf of van de woonkavel. – Veilige aansluiting van het erf op de weg. – Kwaliteitsverbetering door bij sloop van oude bedrijfsbebouwing en nieuwbouw de functie te veranderen. – Behoud van karakteristieke bouwvolumes, door ontwikkeling van nieuwe functies in of bij bestaande bebouwing.
Lintbebouwing wegdorpen agrarische gebied	<ul style="list-style-type: none"> – Open lintbebouwing van erven met individuele panden, oude boerderijpanden, moderne bedrijfspanden en opslag. – Openheid en doorzichten tussen de bebouwing. – Historische waarde door de aanwezigheid van dijktracés, situering grenzend aan een watergang, gebogen wegen, oude panden en oude laanbeplanting en erfbeplanting. 	<ul style="list-style-type: none"> – Wonen en werken aan een veilige doorgaande route met cultuurhistorische en landschappelijke waarden. – Vernieuwing van agrarische bebouwing. – Behoud van doorzichten tussen erven. 	<ul style="list-style-type: none"> – Aandacht voor de vormgeving van de randen van het erf of van de woonkavel. – Veilige aansluiting van het erf op de weg. – Kwaliteitsverbetering bij functieverandering door sloop van oude bedrijfsbebouwing. – Behoud van karakteristieke bouwvolumes door ontwikkeling van nieuwe functies in of bij bestaande boerderijen. – Ruimte voor duurzame ontwikkeling. Bijvoorbeeld door zonnepanelen en kleine windturbines te plaatsen op of bij het erf van een agrarisch bedrijf.

Nutsvoorzieningenterrein	<ul style="list-style-type: none"> – Terrein met voorzieningen ten behoeve van algemeen nut, zoals energie-opwekking met zonnepanelen, rioolwaterzuivering, voormalige vuilstortlocaties of waterwingebieden. – Ruimtelijke relatie met de omgeving vanwege waterkwaliteit, elektrisch netwerk of geuroverlast – Afgeschermd terreinen met randen bestaande uit watergangen en of opgaande beplanting, struweelbeplanting en open grasranden. – In beperkte mate gebouwen ten behoeve van het functioneren van het terrein. 	<ul style="list-style-type: none"> – Het realiseren van ruimte voor algemene nutsvoorzieningen in samenhang met landschappelijke waarde, openheid, beplantingen, natuurrijke oevers en reliëf. 	<ul style="list-style-type: none"> – Verduurzaming van bestaande nutsvoorzieningen. – Energie opwekken en warmtetransitie vormgeving in samenhang met het optimaal gebruik van het netwerk. – Behoud landschappelijke kwaliteit en zorgvuldige inpassing in het landschap van nieuwe ontwikkelingen.
Oude dorpskern	<ul style="list-style-type: none"> – Concentratie van oude woonpanden, winkels, bedrijven en voorzieningen, vaak een kruising van verschillende wegen en vaarroutes. – Het kleinschalige historische kerngebied gaat over in lintbebouwing. – Een gevarieerd beeld van monumenten, waardevolle panden, pleinen, grachten en voormalige grachten. 	<ul style="list-style-type: none"> – Wonen en werken in een veilige dorps omgeving met focus op wonen en recreatie. – Een hoge ruimtelijke kwaliteit. 	<ul style="list-style-type: none"> – Erfgoed verduurzamen. – Tegengaan van leegstand. – Functieverandering van detailhandel en kantoorruimte naar wonen. – Autoluw maken van centra; parkeren aan de randen. – Inrichting openbare ruimte afstemmen op het historisch karakter.
Oude kern Sint Nicolaasga	<ul style="list-style-type: none"> – Concentratie van oude woonpanden, winkels, bedrijven en voorzieningen. – Het kleinschalige historische kerngebied gaat over in lintbebouwing. – Een gevarieerd beeld van monumenten, waardevolle panden, pleinen, grachten en voormalige grachten. – Centrale positie en zichtlijnen naar de kerk. – Bosrijke omgeving. – Goede aansluiting op de snelweg. – De verbinding tussen bossen, landgoederen en de opvaart. – Veel activiteiten en bedrijvigheid. – Veel zorginstellingen. 	<ul style="list-style-type: none"> – Aantrekkelijke en veilige woon-, zorg- en werkomgeving met hoogwaardige kernvoorzieningen en focus op recreatie en een groene leefomgeving. 	<ul style="list-style-type: none"> – Voorzieningen afstemmen op de veranderende samenstelling van de samenleving. En op de digitalisering van de samenleving. – Uitvoering geven aan doelstellingen Masterplan Sint Nyk. Hoogwaardig onderwijs, een leven lang leren en op de fiets of lopend naar school. – Tegengaan van leegstand. – Functieverandering van detailhandel en kantoorruimte naar wonen. – Stimuleren van toeristisch maatschappelijke activiteiten. – Goede verkeersafwikkeling en leefbaarheid. – Parkeervoorzieningen meer naar de randen van het dorp.
Recreatie Dagrecreatief	<ul style="list-style-type: none"> – Behouden kwaliteit en vergroten profilering toeristische voorzieningen 	<ul style="list-style-type: none"> – Gebieden met recreatieve voorzieningen en parkeerterrein 	<ul style="list-style-type: none"> – Behoud en ontwikkeling van landschappelijke waarden – Toeristische waarde verbeteren – Samenhang en profilering binnen recreatief netwerk vergroten

Recreatie Sport	<ul style="list-style-type: none"> – Gebieden die ingericht zijn voor sport met specifieke terreineisen, zoals drainage en verlichting. – Enkele sportterreinen zijn in samenhang met natuurdoelstellingen ontwikkeld, zoals de natuurgolfbanen. – Sportvelden met enkele gebouwen die de sportfunctie ondersteunen. – De sportvelden zijn met opgaande beplanting afgeschermd van de omgeving. – Parkeerterrein en ontsluiting van de sportvelden 	<ul style="list-style-type: none"> – Functioneel ingerichte sportvelden, sportvoorzieningen en clubgebouwen met focus op samenwerken tussen betrokken verenigingen, ondernemers en oog voor individuele sporten. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ontwikkeling en behoud hoogwaardige sportvoorzieningen. – Behoud en ontwikkeling van de natuurlijke randen en het natuurvriendelijk beheer van sportterreinen.
Recreatie Toeristisch terrein	<ul style="list-style-type: none"> – Gebieden met recreatieve voorzieningen en parkeerterrein. 	<ul style="list-style-type: none"> – Behouden kwaliteit en vergroten profilering toeristische voorzieningen. 	<ul style="list-style-type: none"> – Behoud en ontwikkeling van de natuurlijke randen en het natuurvriendelijk beheer van de terreinen. – Toeristische waarde verbeteren. – Samenhang en profilering binnen recreatief netwerk vergroten.
Recreatie toeristische terrein Werelderfgoed	<ul style="list-style-type: none"> – Behouden kwaliteit en vergroten profilering toeristische voorzieningen 	<ul style="list-style-type: none"> – Gebieden met monumenten of Werelderfgoed – Ensemble van inrichting terrein en gebouwen – Museale waarde 	<ul style="list-style-type: none"> – Behoud van cultuurhistorische waarden – Toeristische waarde verbeteren – Samenhang en profilering binnen recreatief netwerk vergroten
Recreatie verblijven landgericht	<ul style="list-style-type: none"> – Campingterreinen waar mobiele verblijven toegestaan zijn. – Deze terreinen zijn vaak omrand door opgaande beplanting en zijn niet goed zichtbaar vanuit de omgeving. – De rand van het terrein sluit aan op de karakteristieken van het landschap, de beplantingstypologie, verkaveling en waterstructuur. – De verblijfseenheden hebben een tijdelijk karakter. De ondergrond van het terrein blijft intact bij de plaatsing van de eenheden. – Het terrein wordt in samenhang – Er is specifiek aandacht voor de recreatieve sfeer op het terrein. 	<ul style="list-style-type: none"> – Behoud en ontwikkeling van kwalitatief hoogwaardige verblijfsrecreatie. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kwaliteitsimpuls ten behoeve onderscheidend vermogen – Verbreiding van het toeristische seizoen – Behoud en ontwikkeling van de natuurlijke randen en het natuurvriendelijk beheer van de terreinen. – Ontwikkeling van nieuwe landschappelijke waarden – Veilig aansluiting van het terrein op de weg – Sociale veiligheid, tegengaan illegale activiteiten en waarborgen toezicht
Recreatie verblijven watergericht	<ul style="list-style-type: none"> – Jachthavens en campings aan het water met voorzieningen – Terreinen zijn goed zichtbaar vanaf het water en het landschap waarin ze liggen. – De inrichting van deze terreinen en de bebouwing is daarom in samenhang met de omgeving ontwikkeld. – Het terrein als een geheel vormgegeven. Er is samenhang tussen de gebouwen en de inrichting van het terrein. 	<ul style="list-style-type: none"> – Behoud en ontwikkeling van kwalitatief hoogwaardige verblijfsrecreatie aan het water en recreatiehavens. 	<ul style="list-style-type: none"> – Aandacht voor de vormgeving van de randen van het terrein. – Afstemming met waterbeheerders. – Veilig aansluiting van het terrein op de weg. – Behoud van karakteristieke bouwvolumes door ontwikkeling van nieuwe functies in of bij bestaande boerderijen. – Kwaliteitsimpuls ten behoeve van verhuurmogelijkheden en onderscheidend vermogen. – Sociale veiligheid en toezicht.

Recreatie woningen landgericht	<ul style="list-style-type: none"> – Terreinen met recreatiewoningen. – Deze terreinen zijn vaak omrand door opgaande beplanting of zijn op een andere manier niet goed zichtbaar vanuit de omgeving. De rand van het terrein sluit aan op de karakteristieken van het landschap, de beplantingstypologie, verkaveling en waterstructuur. – De inrichting van deze terreinen en de bebouwing is los van het omringende landschap. – Er is specifiek aandacht voor de recreatieve sfeer op het terrein, door het stimuleren van verhuur van de recreatiewoningen en het tegengaan van illegale woonconstructies on ondermijnende activiteiten. 	<ul style="list-style-type: none"> – Behoud en ontwikkeling van kwalitatief hoogwaardige verblijfsrecreatie. 	<ul style="list-style-type: none"> – Aandacht voor de vormgeving van de randen van het terrein. – Ontwikkeling van nieuwe landschappelijke waarden. – Veilig aansluiting van het terrein op de weg. – Kwaliteitsimpuls ten behoeve van verhuurmogelijkheden en onderscheidend vermogen. – Sociale veiligheid, tegengaan illegaal gebruik en toezicht.
Recreatie woningen watergericht	<ul style="list-style-type: none"> – Terreinen met recreatiewoningen aan het water. – Terreinen zijn goed zichtbaar vanaf het water en het landschap waarin ze liggen. – De inrichting van deze terreinen en de bebouwing is daarom in samenhang met de omgeving ontwikkeld. – Er is dus samenhang tussen de gebouwen en de inrichting van het terrein. 	<ul style="list-style-type: none"> – Behoud en ontwikkeling van kwalitatief hoogwaardige watersport- en verblijfsrecreatie aan het water. 	<ul style="list-style-type: none"> – Behoud en ontwikkeling van de natuurrijke randen en het natuurvriendelijk beheer van de gebieden. – Afstemming met waterbeheerders – Veilig aansluiting van het terrein op de weg – Behoud van karakteristieke bouwvolumes door ontwikkeling van nieuwe functies in of bij bestaande boerderijen – Kwaliteitsimpuls ten behoeve van verhuurmogelijkheden en onderscheidend vermogen – Sociale veiligheid, tegengaan illegale activiteiten en waarborgen toezicht
Regio Water IJsselmeer	<ul style="list-style-type: none"> – Zoetwatervoorraad. – Schakel in de waterhuishouding. – Watersportgebied. – ecologische zones en NatuurNetwerkNederland. – Vaarroutes. – In beperkte mate windmolengebied. – Oeverzones. – Zeer grootschalig openheid met weidse horizon. – Markante en kleine oriëntatiepunten langs de kust. – Contrasten tussen dynamisch beeld bij recreatieve locaties, en meer ingetogen landelijk beeld daarbuiten. 	<ul style="list-style-type: none"> – Behoud rustige delen van het IJsselmeergebied – Behoud en ontwikkeling van watergerichte kwaliteiten bij veranderende klimaatomstandigheden. – Natuurontwikkeling 	<ul style="list-style-type: none"> – Samenhang in ontwikkeling door gezamenlijk uitvoeringsprogramma 'Versterking Friese IJsselmeerkust'. – Behoud waterkwaliteit en voorzieningen waterkwantiteit. – Behoud openheid voor watersportrecreatie, zichtlijnen en unieke ruimtelijke kwaliteit. – Geen nieuwe plaatsing van windturbines op het IJsselmeer. – Geen medewerking aan grootschalige industriële activiteiten
Stad Sloten beschermd gezicht	<ul style="list-style-type: none"> – Hoogwaardig ensemble van bolwerk, monumenten, waardevolle panden, pleinen, stratenpatroon en groenstructuur. – Vrij liggende parkeerterreinen buiten kern. – De ongeschonden overgangen van vestingstad naar buitengebied en de beleving daarvan. – Het museale karakter. – Positie als één van de elf steden. 	<ul style="list-style-type: none"> – Wonen en werken in een dorpse veilige omgeving met focus op cultuurhistorie en recreatie en watersport. 	<ul style="list-style-type: none"> – Behouden en versterken recreatieve en toeristische waarden. – Behoud leefbaarheid bewoners en voorzieningen recreatie. – Stimuleren toeristisch maatschappelijke activiteiten – Autoluw maken centra; parkeren meer aan de randen.

<p>Vlecke Balk beschermd dorpsgezicht</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Historische kern op zandrug aan watergang de Luts, de Stuwwal van Gaasterland. – Recreatiekern. – Watersportkern, verbinding met het Fries merengebied. – Onderdeel route Elfstedentocht. – Winkelgebied aan de Van Swinderenstraat en de Raadhuisstraat. – Verschillende verspreide maatschappelijke voorzieningen. – Sportveldencomplex. – Verschillende woonwijken op de zandrug. – Watergerichte woonwijk aan de noordwestzijde. – Kantoor- en bedrijventerrein gericht op de N928 – De beleving van de historische gracht met begeleidende bomen en bebouwing. – De verbindingen met de omgeving, het bos en de meren. – De centrumfunctie die Balk voor het woon- en recreatiegebied Gaasterland heeft. 	<ul style="list-style-type: none"> – Aantrekkelijke en veilige woon- en werkomgeving met hoogwaardige centrumvoorzieningen en focus op bereikbaarheid is samenhang met een groene en waterrijke leefomgeving. 	<ul style="list-style-type: none"> – Voorzieningen en (nieuwe) passende bedrijvigheid stimuleren. – Voorzieningen afstemmen op veranderende samenstelling samenleving, digitale bereikbaarheid en digitale vaardigheden. – Goede mobiliteit, bereikbaarheid en duurzame parkeervoorzieningen ontwikkelen. – Autoluw maken centra; parkeren op korte loopafstand van het centrum behouden. – Maatschappelijke voorzieningen en sportvoorzieningen in samenhang vernieuwen. – Hoogwaardig onderwijs, een leven lang leren en op de fiets of lopend naar school. – Tegengaan leegstand. – Functieverandering van detailhandel en kantoorruimte naar wonen. – Stimuleren toeristisch maatschappelijke activiteiten.
<p>Vlecke Joure</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Historische kern op zandrug grenzend aan het Friese Merengebied. – Monumenten, waardevolle panden, pleinen, grachten of voormalige grachten. – Schakelpunt tussen water en landrecreatie. – Winkelgebied aan de Midstraat als centrale historische en bedrijvige as. – Parkgebieden Herema State en Ter Huivra aan weerszijden van deze as en het bosgebied It Roazebosk. – Vrij liggende parkeerterreinen. – Verschillende verspreide maatschappelijke voorzieningen en sportvoorzieningen, zwembad en sportvelden. – Woonwijken met natuur- en waterstructuur. – Kantoor- en bedrijventerrein gericht op de A7. – Centrum voor innovatieve ambachten. 	<ul style="list-style-type: none"> – Joure herkenbaar als hoofdplaats van de gemeente. – Aantrekkelijke en veilige woon- en werkomgeving met hoogwaardige centrumvoorzieningen en focus op bereikbaarheid is samenhang met een groene en waterrijke leefomgeving. 	<ul style="list-style-type: none"> – Voorzieningen en (nieuwe) passende bedrijvigheid stimuleren. – Voorzieningen afstemmen op veranderende samenstelling samenleving, digitale bereikbaarheid en digitale vaardigheden. – Autoluw maken centra; parkeren op korte loopafstand van de Midsstraat behouden. – Goede mobiliteit, bereikbaarheid en duurzame parkeervoorzieningen ontwikkelen. – Hoogwaardig onderwijs, een leven lang leren en op de fiets of lopend naar school. – Tegengaan leegstand. – Functieverandering van detailhandel en kantoorruimte naar wonen. – Stimuleren toeristisch maatschappelijke activiteiten.

<p>Water lokale structuur</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Robuuste watergangen en waterpartijen in het landelijk gebied en binnen de dorpen. – De waterpartijen en watergangen scheiden verschillende gebieden en verbinden het de stedelijke gebieden met het landelijk gebied. – Oeverbegroeiing (rietkragen) langs meren. – Historische waarde van voormalige vaarwegen. – Openbare oevers en openbare plekken aan het water. – Waterbuffer voor regenwaterafvoer, en waterpeilbeheersing. – Ecologische waarden. 	<ul style="list-style-type: none"> – Oeverrecreatie, natuurbeleving, waterhuishouding en watersport 	<ul style="list-style-type: none"> – Waterkwaliteit, vuilwatervoorzieningen en een goede doorstroom van water verbeteren – Behoud openheid en ecologische rijkdom oevers – Duurzaam kadebeheer – Behoud van vrije ruimte voor onderhoud van oevers. – Mogelijke aansluiting realiseren op het watersportnetwerk – Verbeteren lokale waterstructuur om verdroging van gebieden tegen te gaan, regenwateropvang en het tegengaan van hittestress
<p>Water Meren</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Grote openheid en weidsheid, met afwisseling tussen water en grasland met natuurwaarden langs de randen en in het water. – Oeverbegroeiing (rietkragen) langs meren. – Recreatieve voorzieningen zijn voornamelijk gekoppeld aan dorpsentrees vanaf het water. – De meren zijn divers in functie, schaal en beleving. – Openbare oevers en openbare plekken aan het water. – Zichtlijnen over het water en silhouet. – Grenzeloos varen en schaatsen als onderdeel van een watersportnetwerk. 	<ul style="list-style-type: none"> – Watersport, natuurbeleving en vervoer over het water zijn in goede samenhang met NatuurNetwerkNederland en oeverrecreatie. 	<ul style="list-style-type: none"> – Waterkwaliteit, vuilwatervoorzieningen en een goede doorstroom van water – Behoud openheid; en ecologische rijkdom oevers – Duurzaam kadebeheer – Verschillende functies in balans – Impuls van watersport en oeverrecreatie bij dorpsentrees. – Behoud van ligplaatsen, kleine havens en passantenhavens. – Stimuleren van elektrisch varen. – Behoud van vrije ruimte voor onderhoud van oevers.
<p>Water Vaarten en kanalen</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Het totale boezemsysteem van beeklopen, meren, vaarten, ringsloten, ringvaarten en kanalen. – De gevarieerde oevers, rietoevers, kades en verlandingszones, bruggen en brughoofden. – Recreatieve voorzieningen bij de dorpsentrees vanaf het water. 	<ul style="list-style-type: none"> – Duurzaam vervoer over het water in balans met watersport en NatuurNetwerkNederland. – Goede kruisingen van weg- en waterlopen. 	<ul style="list-style-type: none"> – Afstemming van recreatief vaarverkeer en beroepsvaarverkeer. – Vernieuwen van het sluiscomplex Prinses Margrietkanaal. – Vernieuwing van de bruggen. – Goede aanlegplaatsen. – Veilige en ecologisch waardevolle kades en oevers. – Beperking van de milieubelasting, voorzieningen om vervuiling tegen te gaan. – Behoud van het open landschap. – Behoud van vrije ruimte voor onderhoud van oevers.
<p>Weidelandschap beekdal</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Open landschap – Een beekdal is een van oorsprong lager gelegen gebied waardoor een beek stroomt. – De benedenloop van de laaglandbeek de Tsjonger ligt relatief hoger dan de omliggende ingeklonken of uitgeveende gebieden. – De benedenloop is open en is afgebakend door dijken met bewoning, aanwezigheid van natuurgebieden (open natuurlijke graslanden) 	<ul style="list-style-type: none"> – Agrarische ontwikkeling in samenhang met het beekdal en aangrenzend veenweidegebied met behoud en ontwikkeling van landschappelijke waarden 	<ul style="list-style-type: none"> – Beperken en tegengaan van verdere oxidatie van veengebieden. – Vormgeven van Tjonger als zichtbare meanderende beek. – Ontwikkelen en behouden van natuurwaarden in samenhang met agrarische activiteiten. – Kwaliteitsverbetering bij functieverandering door sloop van oude bedrijfsbebouwing – Behoud van karakteristieke bouwvolumes door ontwikkeling van nieuwe functies in of bij bestaande boerderijen

Weidelandschap diepe polders	<ul style="list-style-type: none"> – Open landschap. – Waterrijke natuurlandschappen met opgaande elzen en wilgenopslag – Door polderkaden omgeven laagveengebieden die na (natte) vervening zijn drooggemalen en herontgonnen op basis van de oorspronkelijke middeleeuwse ontginning. – Relatief grootschalig en plaatselijk kleinschalig natuurontwikkeling met rietbeplanting en bouselementen. – Polderdijken, gemalen en molens. 	<ul style="list-style-type: none"> – Agrarische ontwikkeling in samenhang met de veranderingen in het veenweidegebied met behoud en ontwikkeling van landschappelijke waarden. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ontwikkelen en behouden van natuurwaarden in samenhang met agrarische activiteiten. – Aanpassing van watersysteem met oog voor slotenpatroon en zandopduikingen in het veen in samenhang met ontwikkeling natuur en tegengaan verdroging. – Vormgeving randen met dijken en tussenboezemsysteem. – Kwelgebieden vormgeven op overgangen naar boezemgebied. – Kwaliteitsverbetering bij functieverandering door sloop van oude bedrijfsbebouwing. – Behoud van karakteristieke bouwvolumes door ontwikkeling van nieuwe functies in of bij bestaande boerderijen. – Ruimte voor duurzame ontwikkeling door plaatsing van zonnepanelen en kleine windturbines bij agrarische bedrijven in aansluiting of op het erf.
Weidelandschap Jonge zeepolder	<ul style="list-style-type: none"> – De jonge zeekeulpolders zijn aangelegd op voormalig buitendijkse klei en zandgronden. – Het landschap is open. – De verkaveling is opstrekkend en geometrisch. – De gronden hebben een relatief hoge ligging ten opzichte van veengebieden. 	<ul style="list-style-type: none"> – Open agrarisch landschap met omliggende dijken behouden. 	<ul style="list-style-type: none"> – Waardevolle verkaveling en openheid behouden. – Samenhang binnen landschappelijke kwaliteit van het kustlijngebied behouden. – Dijkprofielen rondom de polders behouden. – Hoogwatercircuit kan gekoppeld worden aan zeekeulpolders omdat deze gronden weinig inklinken en weinig waterdoorlatend zijn.
Weidelandschap stuwwal en essen	<ul style="list-style-type: none"> – Open landschap met bospercelen – Kenmerkende verhogingen in het landschap ontstaan in de IJstijd. Na de IJstijd zijn deze stuwwallen afgedekt met dekzand. – Reliëfrijke keileemwellingen. – Steilrand aansluitend op meren. – Aanwezigheid reliëfrijke klifkusten (Roode Klif, Mirnser Klif en het Oudemirdumer Klif) – Aanwezigheid van kleinere landgoederen, (restanten van) eendenkooien, een steenkist/hunebed – Moderne windmolens, basaltkades als kustverdediging. – Monumentale gebouwen, ensemble waarde hoofdgebouwen en bijgebouwen, bijbehorende boerderijen. 	<ul style="list-style-type: none"> – Agrarische ontwikkeling met behoud uniek recreatief landschap en versterking recreatieve en landschappelijke waarden. 	<ul style="list-style-type: none"> – Behoud unieke bestaande landschappelijke kwaliteit van openheid, kleinschalige landschappelijke elementen en glooiingen. – Versterking recreatieve routes. – Aanvullen en behouden laanstructuren en zichtlijnen. – Aandacht voor tegengaan verdroging van zandgebieden door intensieve drainage. – Aandacht voor behoud natuurwaarden grenzend aan recreatiebedrijven. – Kwaliteitsverbetering bij functieverandering door sloop van oude bedrijfsbebouwing. – Behoud van karakteristieke bouwvolumes door ontwikkeling van nieuwe functies in bestaande boerderijen. – Stimuleren van duurzame ontwikkeling van agrarische bedrijven.

<p>Weidelandschap veengronden</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Laaggelegen veengronden. – Open gebieden met opstreckende verkaveling en lokaal waardevolle veerverkaveling. – Relatief weinig bewoning. – Extensief ontsloten gebied, lokaal systeem van instekende miedwegen. – Watermolens, eendenkooien, begroeide baggerdepots. – Kwelzones langs boezemvaarten. – Randen worden bepaald door dijken en kades. – Samenhang met meren, vaarten en kanalen. – De Romeinse en vroeg middeleeuwse ontginningen tegen het klei-op-veengebied aan, die basis zijn geweest voor de daarop volgende ontginningen. 	<ul style="list-style-type: none"> – Agrarische ontwikkeling in samenhang met de veranderingen in het veenweidegebied met behoud en ontwikkeling van landschappelijke waarden. 	<ul style="list-style-type: none"> – Beperken en tegengaan van verdere oxidatie van veengebieden. – Vormgeving van kwelgebieden langs de Friese boezem. – Ontwikkelen en behouden van het tussenboezemsysteem. – Ontwikkelen en behouden van natuurwaarden in samenhang met agrarische activiteiten. – Natuurontwikkeling bij gebieden met kleine onderbemalingen. – Kwaliteitsverbetering bij functieverandering door sloop van oude bedrijfsbebouwing – Behoud van karakteristieke bouwvolumes door ontwikkeling van nieuwe functies in of bij bestaande boerderijen – Ruimte voor duurzame ontwikkeling door plaatsing van zonnepanelen en kleine windturbines bij agrarische bedrijven in aansluiting of op het erf.
<p>Weidelandschap zandgronden</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Open landschap – Laaggelegen zandige gronden met dunne veenlaag. – Open gebieden met opstreckende verkaveling en lokaal waardevolle veerverkaveling. – Relatief weinig bewoning. – Extensief ontsloten gebied, lokaal systeem van instekende miedwegen. – Watermolens, eendenkooien, begroeide baggerdepots. – Kwelzones langs boezemvaarten. – Randen worden bepaald door dijken en kades. – Samenhang met meren, vaarten en kanalen. – De Romeinse en vroeg middeleeuwse ontginningen tegen het klei-op-veengebied aan, die basis zijn geweest voor de daarop volgende ontginningen. 	<ul style="list-style-type: none"> – Agrarische ontwikkeling in samenhang met de veranderingen in het weidegebied met behoud en ontwikkeling van landschappelijke waarden. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ontwikkelen en behouden van natuurwaarden in samenhang met agrarische activiteiten. – Behoud openheid, plaatselijke verdichtingen in samenhang met landschapswaarden esdorpenlandschap. – Tegengaan verdroging van zandgebieden door intensieve drainage en door het lokaal langer vasthouden van water bij piekbuien. – Aanpassing van watersysteem met oog voor slotenpatroon en zandopduikingen in het veen in samenhang met ontwikkeling natuur en tegengaan verdroging. – Vormgeving randen met dijken en tussenboezemsysteem. – Kwelgebieden vormgeven op overgangen naar boezemgebied. – Kwaliteitsverbetering bij functieverandering door sloop van oude bedrijfsbebouwing. – Behoud van karakteristieke bouwvolumes door ontwikkeling van nieuwe functies in of bij bestaande boerderijen. – Ruimte voor duurzame ontwikkeling door plaatsing van zonnepanelen en kleine windturbines bij agrarische bedrijven in aansluiting of op het erf.

<p>Woonbuurten met veel half vrijstaande en geschakelde woningen</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Planmatig, ruim opgezet woongebied, met veelal een halfopen of gesloten bebouwingspatroon. – Parkeren vindt op eigen terrein plaats, direct grenzend aan de woning op de weg of in parkeergebieden. – Binnen de wijk zijn enkele dorpse voorzieningen zoals een school of buurthuis. – Binnen de wijk zijn speelveldjes en vijverpartijen met openbare oevers. 	<ul style="list-style-type: none"> – Wonen in een rustige, gevarieerde en gezonde buurt met ontmoetingsplekken, ruimte voor sport, activiteiten en natuur. – Een duurzame en circulaire woningvoorraad. Wonen voor iedereen op de juiste plek. 	<ul style="list-style-type: none"> – Gebruikswaarde van de groenstructuur verder ontwikkelen met natuurwaarden en het spelen en beleven in de groene ruimte stimuleren. – Het tegengaan van verdroging en mogelijke overlast van piekbuien. – Voorzieningen afstemmen op de veranderende samenstelling van de samenleving. En op digitalisering van de samenleving. – Hoogwaardig onderwijs, een leven lang leren en op de fiets of lopend naar school. – Verkeersveiligheid voor kwetsbare groepen. Vernieuwing van verouderde bebouwing Planmatige verduurzaming van woningbouw en energie.
<p>Woonbuurten met veel vrijstaande woningen</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Planmatig, ruim opgezet woongebied, met een open bebouwingspatroon. – Parkeren vindt op eigen terrein plaats of direct grenzend aan de woning op de weg. – Binnen de wijk zijn enkele dorpse voorzieningen zoals een school of buurthuis. – Binnen de wijk zijn speelveldjes en vijverpartijen met openbare oevers. 	<ul style="list-style-type: none"> – Wonen in een rustige, gevarieerde en gezonde buurt met ontmoetingsplekken, ruimte voor sport, activiteiten en natuur. – Een duurzame en circulaire woningvoorraad. Wonen voor iedereen op de juiste plek. 	<ul style="list-style-type: none"> – Gebruikswaarde van de groenstructuur verder ontwikkelen met natuurwaarden en het spelen en beleven in de groene ruimte stimuleren. – Het tegengaan van verdroging en mogelijke overlast van piekbuien. – Voorzieningen afstemmen op de veranderende samenstelling van de samenleving. En op de digitalisering van de samenleving. – Hoogwaardig onderwijs, een leven lang leren en op de fiets of lopend naar school. – Verkeersveiligheid voor kwetsbare groepen. – Verduurzaming van woningbouw en energie.